

Kwaliteitskaart : Huiselijk geweld en kindermishandeling

Kaart 1.6.1	Leraar - school
Verantwoordelijke	Aandachtsfunctionaris Huiselijk geweld en kindermishandeling (Terry Koster)
Geëvalueerd	Oktober 2022

Doel

Alle werknemers van obs de Kolibrie zijn op de hoogte van de wettelijk verplichte stappen van de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Zij kunnen waar nodig verdere informatie overzichtelijk vinden in het opgestelde protocol Meldcode, welke aanwezig is op obs de Kolibrie.

Plan van aanpak

Wanneer een leerkracht of andere werknemer een vermoeden heeft van huiselijk geweld en/of kindermishandeling zal men binnen obs de Kolibrie volgens de wettelijk verplichte stappen handelen. Hieronder is het stappenplan te vinden.

Overzicht wettelijk verplichte stappen

Stap 1

- **In kaart brengen van signalen**

- **observatie** → leerkracht in overleg met intern begeleider.
- **signalen in kaart brengen** → leerkracht in overleg met intern begeleider.
- **documentatie in ParnasSys** → leerkracht in overleg met intern begeleider. Datgene wat genoteerd wordt dient ook besproken te worden met ouders.

Stap 2

- **Collegiale consultatie**

- **Collegiale consultatie** → leerkracht + duo collega met intern begeleider.
- **Aanvullend advies/overleg** → aandachtsfunctionaris, directeur, andere betrokken leerkrachten (bijvoorbeeld leerkrachten uit dezelfde bouw/leerkrachten die de leerling zelf in de klas hebben gehad.)
- **Advies vragen bij Veilig Thuis** → intern begeleider, evt aangevuld met aandachtsfunctionaris.
- Wanneer nodig: signaal in verwijzindex → intern begeleider
- **Documentatie in ParnasSys** → leerkracht en intern begeleider.
- De directeur wordt op de hoogte gesteld.

Stap 3

- **Gesprek met betrokkene(n) en (indien van toepassing) kind**

- **Beslissen over al dan niet voeren gesprek** → intern begeleider in overleg met aandachtsfunctionaris.
- **Gesprek met kind waar mogelijk** → leerkracht, evt wordt intern begeleider ingeschakeld.
- **Gesprek met ouders/betrokkenen** → intern begeleider, leerkracht, waar nodig aangevuld met directeur/aandachtsfunctionaris. (In sommige gevallen zal er worden gekozen om dit gesprek te laten plaatsvinden zonder betrokken leerkrachten, wanneer er getwijfeld wordt over de gevolgen op de relatie ouder - leerkracht na het gesprek.)
- **Documentatie** → intern begeleider en leerkracht
- De directeur wordt op de hoogte gesteld.
- Leerkracht wordt betrokken bij het proces.

Stap 4

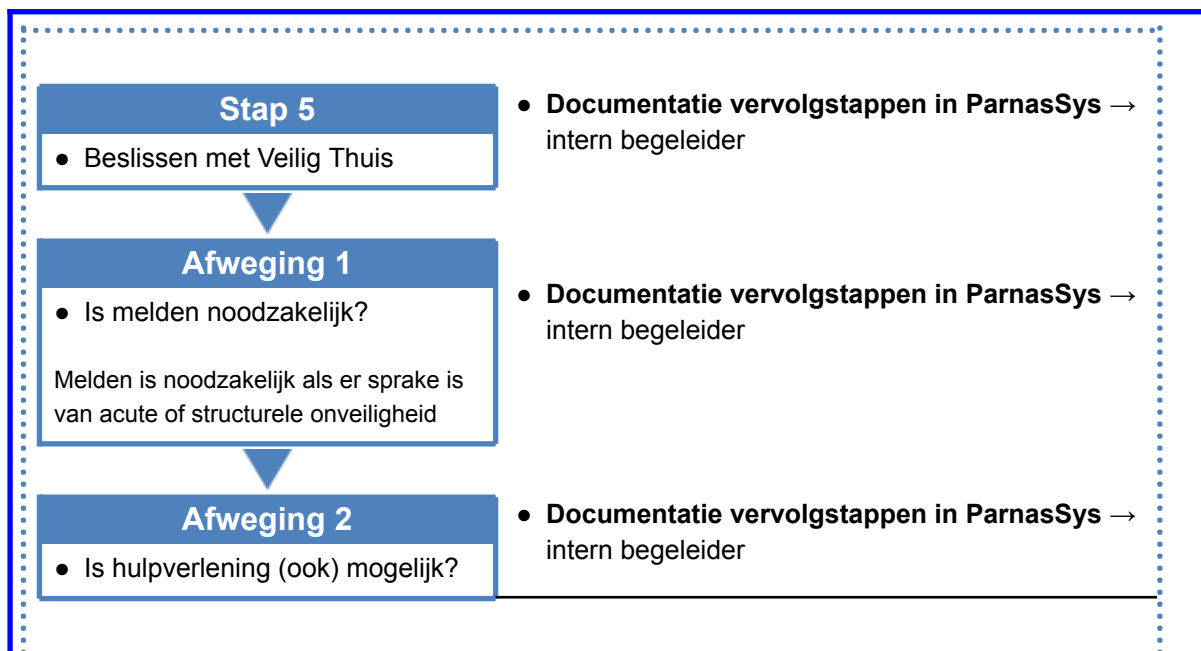
- **Wegen van geweld en/of kindermishandeling**

Gebruik het afwegingskader
Bij twijfel: altijd Veilig Thuis

- **5 vragen van het afwegingskader** (pagina 3-4) **worden beantwoord** → intern begeleider en leerkracht, evt aangevuld met aandachtsfunctionaris.
- **bij twijfel: contact met Veilig Thuis** → minimaal 2 personen: intern begeleider / aandachtsfunctionaris.
- **beslissen over wel/niet naar stap 5** → intern begeleider in overleg met directeur en evt. aandachtsfunctionaris.

Bij doorgang naar stap 5

- **Directeur doet melding** → intern begeleider is tweede persoon en ligt casus toe.
- Ouders / betrokkenen op de hoogte stellen van melding: bij voorkeur de melder, in ieder geval 1 van de volgende personen → directeur, intern begeleider
- **documentatie:** intern begeleider
- Leerkracht wordt betrokken bij het proces.

Voor een uitgebreide beschrijving van de te nemen stappen en aanvullende informatie zie Protocol Meldcode:

<https://docs.google.com/document/d/1ZipmMFCsOU4QBD-HWBBSI7ZhOfwmlWXeB60Yv-plN5E/e/dit?usp=sharing>

(Kolibríe Teamdrive-Zorg, IB & groepsoverzichten-Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling)

5 vragen van het afwegingskader

	1	<p><i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i></p> <p>Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2.</p>
Meldnorm 1	2	<p><i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i></p> <p>Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.</p>
Meldnormen 2 en 3	3	<p><i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i></p> <p>Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.</p>

4	<p><i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</p> <p>Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.</p>
5	<p><i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?</i> Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</p> <p>Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.</p>

Extra informatie

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: *Meldnormen*, *Situaties van Onveiligheid* en de *Afwegingsvragen*.

Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?

Beroepskrachten *moeten* een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure.
2. In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht *altijd* moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling/verwaarlozing)

Acute onveiligheid

Een zorgvrager die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

Structurele onveiligheid

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure

Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we *disclosure* oftewel: onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die u in stap 4 stelt.

Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in de bijlage(n).

Afwegingsvragen

Het *afwegingskader* (toe te passen in stap 4), bevat de vijf *afwegingsvragen* waarmee beroepskrachten bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund.

Planning

Start schooljaar:

- protocol Meldcode updaten (wettelijke veranderingen aanpassen + eventuele personele veranderingen in verantwoordelijkheid aanpassen)
- Kwaliteitskaart Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling delen met team en even kort bespreken, bij voorkeur tijdens startvergadering of tijdens eerste gezamenlijke studiemoment.